

med sin Besætning, har haft Sygdom i Familien og har maaske paa visse Omraader disponeret for dristigt med Hensyn til Anskaffelse af Redskaber. De Vilkaar, man gennem Administrationen bød Manden, er nøjagtigt dem, jeg har nævnt, og de fleste vil sikkert indrømme, at det ikke er de værste Vilkaar, man kan gaa ind under. Under normale Forhold giver de Betingelser for at komme igennem og erhverve sig nogenlunde tilstrækkelige Driftsmidler.

Det andet Eksempel, det ærede Medlem fremførte, gik ud paa at vise, at der mellem Parcelisterne fandtes en, som havde opført Bygninger til en samlet Sum af 19 900 Kr. Det er fuldkommen rigtigt; der er en af Parcelisterne, som har bygget for 4 000 Kr. mere, end han egentlig burde. Det er en Mand, som kun har en lille Besætning, som har paadraget sig nogen Gæld, og som i det hele taget har haft en meget vanskelig Start. Han fik en Parcel paa 13 Tdr. Land, besaaet med Hvede, han tærskede 170 Tdr. Vintersæd, som han har solgt og leveret for 7 600 Kr. kontant udbetalt. Jeg maa sige, man skal have et stort Hjerte for at græde Medlidenhedens Taarer over en Mand, der faar en Parcel, fra hvilken han det første Aar leverer Hvede til et Beløb, som er større end det Beløb, hele Lodden er vurderet til, og 1 000 Kroner ekstra. Forholdet er tillige det, at han muligvis har bygget dyrt, idet han har bygget for 4 000 Kr. mere end Laanesummen, nemlig 19 900 Kr.

Det ærede Medlem nævnte et Eksempel paa, at en Mand har bygget for 20 500 Kr. Det passer ogsaa. Jeg skal, medens vi taler om Byggelaanssummerne, anføre, at Amtshusmandsbrugskommissionerne godkender Tegninger og Overslag, som indsendes, og vejleder paa bedste Maade Nybyggerne, for at de ikke skal bygge let-sindigt. Men man kan ikke forhindre, at en Mand for sine egne Penge bygger dyrere end nødvendigt. Der er ingen af Husmandsbrugene, som er kasseret, fordi de har været for ringe. Amtshusmandsbrugskommissionerne har gjort deres bedste for at vejlede Folk. Da jeg omtaler dette Forhold, vil jeg gøre opmærksom paa, at der er ikke en eneste af Parcelisterne paa Egholm eller nogen anden af Nybyggerne efter Loven af 4. Oktober 1919, som ikke for sidste Aar har faaet Meddelelse om, at de fik en kontant Byggelaanssum, hvis Maksimum var 16 200 Kr., og saa maatte de bygge saaledes, at de fik disse Penge til at slaa til. Men naar en Mand tror, at han er i Stand til at ofre 2 000—3 000 Kr. herudover, er det meget svært for os andre at tvinge ham til at lade

være dermed. Man maa i alt Fald kunne stille den Fordring til en Mand og hans Evne til at disponere, at han, naar han faar at vide, at den og den Sum faar han som Laan og ikke mere, paa bedste Maade faar Summen til at slaa til, og at han slaar af paa Fordringerne til Byggeri, saaledes at dette staar i passende Forhold til hele Brugets Størrelse.

Det var disse enkelte Eksempler, jeg gerne vilde fremdrage. Jeg vil derefter omtale, hvorledes de paagældende Parcelister er stilledes ifølge de Oplysninger, jeg har givet, og som jeg har indhentet paa Stedet. Den første, angaaende hvilken jeg har Oplysninger, er den Mand, jeg omtalte i det førstnævnte Eksempel. Den anden er en Mand, som har en Besætning paa 1 Hest, 4 Køer, 1 Kvie og 4 Svin og de nødvendige Redskaber; han har avlet 95 Tdr. Sæd, han har haft 2 Skæpper Land med Lucerne, har avlet 300 Tdr. Rodfrugt, han havde, da jeg var der, i Beholdning 25 Tdr. Sæd og 160 Tdr. Rodfrugt, og han havde bygget for 16 700 Kr., altsaa for 500 Kr. af sine egne Penge. Han havde en privat Gæld paa 2 700 Kr., som han havde paadraget sig, til Dels fordi hans Familieforhold havde medført store Udgifter, idet hans Kone var død fra en stor Børneflokk Dagen før Juleaften; dette havde sat ham betydelig tilbage. Jeg skal nævne et andet Eksempel; en Mand, som har 1 Hest, 2 Køer og 3 Kvier, han har avlet 80 Tdr. Sæd og har bygget for 16 450 Kr., altsaa for 250 Kr. udover Byggelaanssummen, og han har en privat Gæld paa 2 500 Kr. Den næste Mand, jeg skal nævne, har 1 Hest, 4 Køer, desuden Svin og Fjerkræ, han har bygget for 16 200 Kr., altsaa for Byggelaanet, han har en privat Gæld paa 2 000 Kr. En anden Mand har 2 Heste, 3 Køer, 3 Kvier, 2 Svin og Fjerkræ, han har bygget for 16 200 Kr., altsaa ligeledes for Byggelaanssummen. En anden har bygget for 15 400 Kr., han har altsaa bygget for Laanet og erhvervet sig 800 Kr. tilovers af dette til at slippe i Vej for; han har 1 Hest, 6 Køer, 1 Kvie, 22 Svin og Fjerkræ. Han flyttede derned med 1 000 Kr. i Lommen, han har en stor Driftsgæld, fordi han personlig nyder stor Tillid og derfor har kunnet faa Laan, saaledes at han har kunnet sætte Driften fuldt og helt i Gang. Saaledes kunde jeg nævne mange Eksempler.

Jeg skal dernæst nævne nogle Byggelaanssummer for at bevise det urigtige i det ærede Medlems Paastand: at Byggelaanene er utilstrækkelige. En Mand har bygget for 15 000 Kr. og har faaet 1 200 Kr.